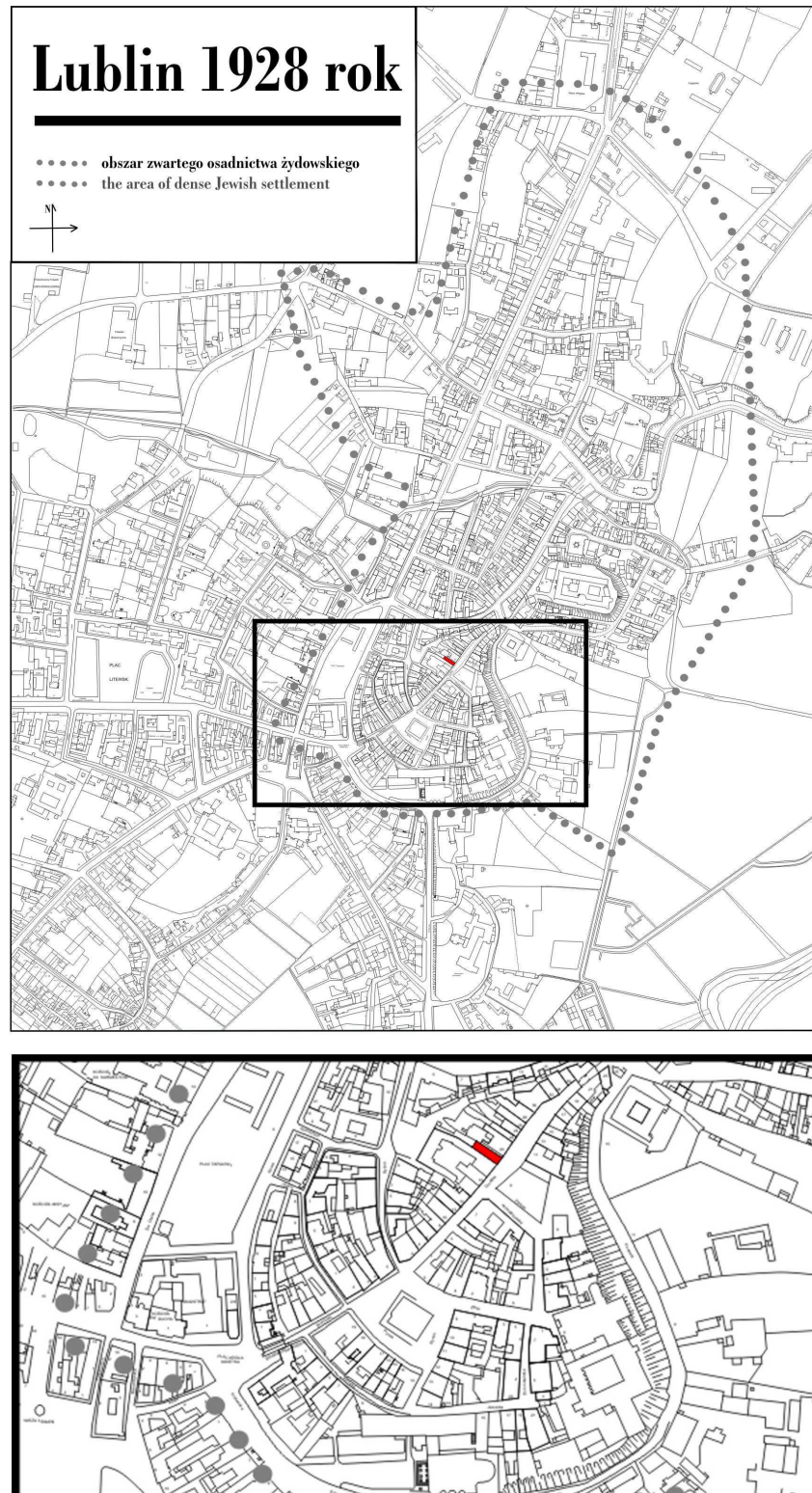

LOKALIZACJA NIERUCHOMOŚCI - Grodzka 18
LOCATION OF THE PROPERTY - Grodzka 18

Dawny numer policyjny / Former police number: 89/90
Numer hipoteczny / Mortgage number: 61 bądź 62
Numer przed 1939 / Number before 1939: Grodzka 18
Numer po 1944 / Number after 1944: -
Numer obecny / Current number: Grodzka 18
Właściciele / Owners:
dane z dnia 12.X.1896 Zaurman M.
1915 Wajcenblit Jojna
dane z dnia 20.X.1936 S.S. po Abramie-Jojnie Wajcenblit: Perla
Bortensztajn, Łaja Rubinlicht, Szloma Wajcenblit,
Toba Horonicz, Mabla Lipszyc, Lejzor Wajcenblit,
Josef Ber Wajcenblit, Chaja Rubinsztajn oraz S.S.
po Lejbie Wajcenblit – Michel i Josef

Lokale handlowe i rzemieślnicze w latach 1918-1940/Shops and workshops in 1918-1940:

Ankieta z dnia 20.X.1936 r. [Inspekcja budowlana 1672]
1936 1 sklep

Lokatorzy według wyznania, płci i wieku (1940 rok)/Tennants by religion, sex and age in 1940

Ogólna ilość mieszkańców		Mężczyzn	Kobiet	Dzieci do lat 6 włącznie	Dzieci od 7-18 lat włącznie	Uwagi
chrześcijan	Żydów					
-	33	8	13	5	7	

Mieszkańcy nieruchomości wg. Zawodu (1940 r.)

Inhabitants according to profession (1940)

Zawód	Liczba osób zamieszkałych						uwagi
	na parterze	na piętrze	na poddaszu	w suterenie	w bud. rontowym	w oficynie	
Pracownicy umysłowi							
Wolne zawody							
Robotnicy			1	1			
Kupcy i przemysłowcy		1					
Rzemieślnicy	1						
Rolnicy							
Inne zawody							
Bez zawodu	1	1					

Wzmianki/Various notes:

Inspekcja budowlana, sygn. 1672

- Podanie do Komisji Budowlanej wniesione przez Stanisława Matyska w dniu 10.V.1939 r. o przydłużenie mieszkania przy ul. Grodzkiej 18 m. 7, minimum do dnia 01.VI., gdyż wyznaczony termin (do 15.V.) jest zdecydowanie za krótki. W piśmie swym petent powołuje się na liczną rodzinę (7 dzieci), niskie zarobki, brak kontroli z Opieki Społecznej i fakt bycia ochotnikiem w wojnie 1919 -1920.

- Podanie do Wydziału Budownictwa Zarządu Miejskiego w Lublinie o wydanie zaświadczenia, iż z początkiem czerwca 1939 r. z polecenia Wydziału Budownictwa zburzony został budynek parterowy na podwórzu domu przy ul. Grodzkiej 18 w Lublinie oraz, że zburzony budynek składał się z 2 mieszkań, oznaczonych Nr 6 i 7, z których mieszkanie Nr 6 zajmowane było przez Leokadję Banaszkiewicz a Nr 7 przez Stanisława Matysaka. Zaświadczenie to ma dalej zostać przedstawione Władzom Skarbowym. Pismo zostało wniesione w dniu 01.VIII.1939 r. przez spadkobierców Abrama- Jojszy (Jojny) Wajcenblita działających przez administratora Józefa –Bera Wajcenblita. Na odwrocie pisma znajduje się sporządzone odręcznie stosowne zaświadczenie opatrzone datą 11.VIII.1939 r. i opatrzone pieczęcią Za Prezydenta Miasta Zast. Inspektora Budownictwa inż. arch. Edmund Sobczak.

Informacje dodatkowe/Additional information:

Ankieta z dnia 20.X.1936 r. [Inspekcja budowlana, sygn. 1672]

Położenie: Grodzka 18
Właściciel: S.S. po Abramie-Jojnie Wajcenblit: Perla Bortensztajn, Łaja Rubinlicht, Szloma Wajcenblit, Toba Horoniecz, Mabla Lipszyc, Lejzor Wajcenblit, Josef Ber Wajcenblit, Chaja Rubinsztajn oraz S.S. po Lejbie Wajcenblit – Michel i Josef
Zarządca: Josef – Ber Wajcenblit
Dzierżawca: -
Dozorca: Bronisław Wójcik
Rodzaj nieruchomości: 2 piętrowy budynek mieszkalny z cegieł
Data rozpoczęcia użytkowania: „nie wiem”
Liczba mieszkań:
4 mieszkania – 1 izba
2 mieszkania – 3 izby
Liczba mieszkań w suterenach: 1 mieszkanie – 1 izba
Liczba piwnic: 2, nie nadają się na schron
Liczba pięter: 2 i 1 poddasze mieszkalne
System wodociągowo – kanalizacyjny: dół ustępowy, 2 ustępy nieskanalizowane
Oświetlenie: elektryczne
Ogrzewanie: 4 piece
Liczba balkonów: 1 od frontu, poręcz żelazna
Klatka schodowa: klatka boczna, oświetlenie elektryczne, schody drewniane
Pokrycie dachu: dach kryty blachą
Kiedy remontowano budynek: 1935 r.
Czy fasada bądź cały budynek wymaga remontu: nie
Czy jest miejsce odpowiednie do urządzenia schronu przeciwgazowego?: Nie ma

Dane dot. Podwórza

Nawierzchnia: bruk
Czy są stajnie, obory, chlewy, komórki: komórki
Śmietnik: ruchomy
Roślinność: nie
Urządzenia do trzepania: tak
Gdzie odpływają ścieki kuchenne: do rynsztoka
Jak często wywożone są nieczystości domowe i przez kogo?: Śmieci codziennie, zawartość dołów ustępowych co 2 tygodnie, przedsiębiorca prywatny

Karta realności z dnia 11.XII.1940 r. [Inspekcja budowlana, sygn. 1672]

<u>Położenie:</u>	Grodzka 18
<u>Powierzchnia:</u>	ogółem: 340 m ²
<u>zabudowana:</u>	155 m ²
<u>niezabudowana:</u>	185 m ²
<u>długość frontu:</u>	6 mb (głębokość 60 mb)

Budynek frontowy

<u>Liczba mieszkań:</u>	6, w tym:
	3 mieszkania – 1 izba
	1 mieszkanie – 2 izby
	2 mieszkania – 3 izby

<u>Liczba izb:</u>	11
--------------------	----

<u>Liczba piwnic:</u>	-
-----------------------	---

<u>Liczba suterren niemieszkalnych:</u>	-
---	---

<u>Liczba strychów:</u>	1
-------------------------	---

<u>Dopisek:</u>	Chaja Rubinstein (ur. 1894 r.), Perla Bortensztejn (ur. 1870 r.), Szloma Wajsenblit (ur. 1880 r.) Grodzka 18
-----------------	---

Informacje dodatkowe/Additional information:

Inspekcja budowlana, sygn. 1672

- Projekt klatki schodowej dla domu II piętr. Przy ulicy Grodzkiej 18 w Lublinie wł. Znajduje się na nim pieczęć o jego zatwierdzeniu przez Wiceprezydenta Miasta w dniu 09.VI.1937 r. i pieczęć Inspektora Budownictwa Inż. K. Barszczewskiego z odręcznie wpisaną datą 04.VI.1937 r.

Fragmenty Historii Mówionych/Fragments of Oral History

Wiesława Majczakowa

„Pamiętam tłum na ulicach, bruk i obskurne, odrapane, poobijane na dole domy, z grzybem. I nieczystości płynące środkiem rynsztoka, w dół Grodzką. To jest to co pamiętam. Pamiętam Grodzką z roku 1942 lub 1943. Nas z tego domu na ul. Kalinowszczyzna wysiedlili. Najpierw wysiedlili wszystkich Żydów, a potem nas i dostaliśmy pożydowskie mieszkanie właśnie na Grodzkiej. I ta Grodzka była bardzo brudna. Taką ją pamiętam. (...).To było mieszkanie kiedyś Grodzka 18 bez własnego wejścia, na I piętrze. Mieszkanie składało się z trzech izb: dużego pokoju od frontu, który miał 48m. kw., drugiego ciemnego środkowego połączenia i wejścia z balkonu od podwórka, równie dużego - kuchni z wydzieloną ubikacją i tam już była woda. Jak myśmy się tam wprowadzili to w środkowym pokoju mieszkał kto inny. Ja z matką mieszkalam w pokoju od ulicy. W tym mieszkaniu były trzy schowki, dwa pierwsze znalezione od razu - wyjmowana cegła w szabaśniku. Czy pani wie co to był szabaśnik? Ponieważ Żydom nie wolno było w szabas nic robić to w piecach były takie zamykane wnęki, gdzie chowało się ugotowane potrawy. W szabas się nie paliło, chyba że ktoś przyszedł podpalić. Więc gotowało się wszystko w piątek wieczorem i chowało w szabaśnik. I w środkowym pokoju, w piecu do ogrzewania był taki szabaśnik i w nim była wyjmowana jedna cegła i tam był schowek. Oczywiście, jak się wprowadziliśmy schowek był już pusty. Wszystko było puste. Niemcy wyrzucali z tych mieszkań wszystko i palili. Resztę rozszabrowali ludzie. Jak burzyli dzielnicę u stóp zamku, cała Ruska została wyburzona w ten sposób, w latach 40 przez Niemców. Myśmy się wprowadzili do zupełnie pustego mieszkania. Natomiast w tej części od ulicy bardzo długo nie wiedzieliśmy, że tam jest schowek dopóki moja matka między parapet a ścianę nie włożyła drutu, żeby ewentualne śmiecie wysunąć i okazało się, że ten parapet jest ruchomy. Był później wykorzystywany do innych celów. Ten schowek był nie do odkrycia, nawet podczas wystukiwania ściany. Schowek był też pusty. Tam mieszkali ci, co się najdłużej utrzymali. Ci co pracowali, lub ci najbogatsi, którzy mieli najwięcej pieniędzy. Ci którzy doczekali do ostatniego etapu getta na Majdanie. Tam gdzie są obecnie Bronowice. Najpierw getto było duże, potem do Ruskiej, potem już tylko Stare Miasto. Był taki moment, że przez ul. Grodzką był płot getta. Wzdłuż, nie w poprzek. Musiał być taki płot, bo nie było dojazdu na zamek. To był jedyny dojazd na zamek.

Fotografie przedwojenne/pre-war photographs:

Grodzka 18, przed odnowieniem, zdjęcie z albumu „Zdjęcia z Robót konserwatorskich Starego Miasta, prowadzonych przez Wydział Budownictwa Zarządu Miasta w r. 1938-39”, własność Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie.

Grodzka 18, kamienica druga od lewej, autor nieznany, przełom XIX i XX wieku, kolekcja pocztówek Zbigniewa Lemiecha.

Fotografie współczesne/Contemporary photographs

Fasada, Grodzka 18, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Sgraffito, Grodzka 18, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada, Grodzka 18, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada, Grodzka 18, fot. Marcin Moszyński, 2010.